14.11.2024

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
00102 EDUSKUNTA

Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausunto koskien sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain muutosta (HE 187/2024 vp)

HEL 2024-015066 T 03 00 00

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt kirjallista asiantuntijalausuntoa koskien sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain (741/2023, valvontalaki) ja sosiaalihuoltolain 22 a §:n muutoksia. Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa.

Pidämme kannatettavana turvata sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön ja palveluiden saatavuus sekä mahdollistaa rekisteröintimenettelyn kehittäminen ja vakiinnuttaminen. Nykyinen tilanne rekisteröinnin jonoina ja ruuhkautumisena haastaa palveluiden saatavuuden varmistamista ja heikentää järjestämistehtävään kuuluvan omavalvonnan toteuttamista. Samoin kannatamme esitystä perheryhmäkotitoiminnan tai muun asuinyksikön toiminnan jatkamista sosiaalihuoltolaissa tarkoitettuna perheryhmäkotina ennen valvontalain mukaista rekisteröitymistä.

Valvontalain 52§ 2 mom:

Perheryhmäkotitoiminnan tai muun asuinyksikön toiminnan jatkaminen sosiaalihuoltolaissa tarkoitettuna perheryhmäkotina ennen valvontalain mukaista rekisteröintiä.

Pidämme hyvänä hallituksen esityksen mukaisen uuden 2. momentin lisäämistä sote-valvontalain 52§:ään. Yksityisten palveluntuottajien kotoutumislain perusteella tuottaman perheryhmäkotitoiminnan ja muun asuinyksikön toiminnan jatkuvuuden takaaminen lainsäädäntömuutoksen myötä on tärkeää yksiköissä asuvien ilman huoltajaa maassa olevien lasten tilanteen turvaamiseksi. Hyväksi katsotaan myös säädösesityksen täsmällinen muotoilu koskien perheryhmäkoti- ja muiden vastaavien asuinyksikköpalveluiden tuottajien velvoitetta noudattaa sote-valvontalakia muiden säännösten osalta 1.1.2025 alkaen.

Postiosoite PL 6000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI sosiaalijaterveys@hel.fi
Käyntiosoite Toinen linja 4 A Helsinki 53 www.hel.fi/sotepe
Puhelin +358 9 310 5015
Y-tunnus 0201256-6

Valvontalain 56§

Kannatamme esitettyä muutosta lain 56 § sekä valtion maksuperustelain (150/1992) 4 § siitä, että rekisteröinnin maksuttomuutta siirretään myös vastaavalla ajalla eteenpäin.

Yleiset huomiot ja ehdotukset

Palvelunjärjestäjä tarvitsee näkyvyyden Soterin tietoihin

Kannatamme rekisteröintimenettelyn kehittämistä ja vakiinnuttamista. Nykyinen tilanne haastaa palveluiden saatavuuden varmistamista ja heikentää järjestämistehtävään kuuluvan omavalvonnan toteuttamista.

Pidämme välttämättömänä, että tieto rekisteröintihakemuksen jättämisestä sekä siitä, mitä tietoja hakemuksessa on toimitettu, olisi palvelunjärjestäjän käytettävissä Soterin tietokannasta mahdollisimman pian. Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala hankkii useilta sadoilta palveluntuottajilta palveluita. Järjestäjänä tarvitsemme tiedot rekisteröintipäätöksistä kohdellaksemme tuottajia tasavertaisesti ja pystyäksemme varmistamaan tuottajan oikeuden tuottaa palveluita. Palvelunjärjestäjänä tarvitsemme myös tiedon siitä, mikäli palveluntuottaja saa hylkäävän rekisteröintipäätöksen. Ilman näkyvyyttä rekisteröintitietoihin järjestämisvastuun mukainen valvonta vaikeutuu, sekä asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistaminen voi häiriintyä.

Palvelupiste käsitteenä

Valvovan viranomaisen ohjeistuksessa käytetään toistuvasti käsitettä palvelupiste. Olisi syytä pohtia, onko käytössä oleva ohjeistus palvelupisteiden rekisteröinnistä perusteltu ja tulisiko se määritellä myös lainsäädännössä. Velvoitetta ei ole mainittu valvontalaissa taikka sen esitöissä. Hyvinvointialueiden tai Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kontekstissa satojen palvelupisteiden rekisteröinti tarkoittaa merkittävää työmäärää sekä mittavia rekisteröintimaksuja. Palvelupistetasolle menevä rekisteröinti ei julkisuuden näkökulmasta ole toivottava, mikäli palvelupisteiden rekisteröinti tuottaa mahdollisuuden saada yhdestä paikasta käyttöön koko Suomen sotetoimipisteverkoston tiedot.

Soteri-rekisterin tietojen päällekkäisyys

Pyydämme pohtimaan, onko julkisten palveluntuottajien tarpeellista toimittaa kaikki valvontalain 16 §:ssä edellytetyt tiedot Soteriin. Osa tiedoista kerätään tai raportoidaan jo muissa yhteyksissä toisille valtion viranomaisille. Esimerkiksi maakuntien tilakeskus ja tilastokeskus keräävät hyvinvointialueiden toimipaikkarekisteritietoja. Kannatamme tarkas-

telua sen osalta, voisivatko tiedot siirtyä teknisten rajapintojen kautta raportoitavista tiedoista myös Soteriin. Hallitusohjelmassa korostetaan digitaalisten palveluiden ja tietojohtamisen sujuvuuden lisäämistä ja yhteisen sote-tiedonhallinnan infrastruktuurin rakentamista kansallisella tasolla. Ehdotamme laajempaa sosiaali- ja terveysalan tiedon koostamisen koordinointia ja kehittämistä sekä sen keskittämistä yhdelle taholle.

Taloudelliset näkökulmat

Toivomme julkisten palveluyksiköiden rekisteröinnistä koostuvien taloudellisien vaikutuksien tarkentamista ja kuvaamista Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan ja hyvinvointialueiden näkökulmista, että voimme arvioida laskelmien vaikutuksia toimintaamme. Pidämme tärkeänä huomioida, että rekisteröitävien yksikkökokonaisuuksien jäsennys vaikuttaa muodostuviin kustannuksiin. Lisäksi olisi syytä huomioida Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle ja hyvinvointialueille ennakkotarkastuksista vuosittain muodostuvat kulut.

Lisätiedot

Sirpa Impinen, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 50692
sirpa.impinen(a)hel.fi

Juha Jolkkonen
sosiaali-, terveys- ja pelastus-
toimialan toimialajohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.